Tidpunkt 07.12.2026, kl 10:00

Mötesplats Linnasmäen opisto

Mötesärenden

§ 15 Sammanträdets laglighet och konstaterande av beslutförhet

§ 16 Val av protokolljusterare

§ 17 Val av rösträknare

§ 18 Aktuell översikt för landskapsfullmäktige

§ 19 Medlemsförändringar i landskapsfullmäktige

§ 20 Utlåtande om de åtgärder som föreslås i utvärderingsberättelsen 2025

§ 21 Budgeten år 2027 och ekonomiplanen för åren 2027–2029

§ 22 Översikt över landskapets tillstånd hösten 2026

§ 23 Förteckning över beslut om delegering av befogenheter 2025

§ 24 Bindningsanmälningar och register över bindningar 2026

§ 25 Motioner av fullmäktigegrupper eller fullmäktigeledamöter 2026

§ 26 Motioner av fullmäktigegrupper eller fullmäktigeledamöter

§ 27 Fullmäktigeledamöternas frågor

Ledamöter

Aliisa Wahlsten, ordförande
Kaija Hartiala, 1. vice ordförande
Laura Lähteenmäki-Ojala, 2. vice ordförande
Sara Koiranen, 3. vice ordförande
Petra Määttänen, sekreterare
maakuntavaltuuston jäsenet

§ 15
Sammanträdets laglighet och konstaterande av beslutförhet

Bilagor

1 Maakuntavaltuuston jäsenluettelo kunnittain 2026

Enligt § 80 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga ska föredragningslistan, som innehåller en redogörelse för de ärenden som ska behandlas samt förslag till landskapsfullmäktiges beslut, sändas ut i samband med möteskallelsen, om inte särskilda skäl utgör hinder för detta.

Enligt § 86 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga konstateras de närvarande fullmäktigeledamöterna och ersättarna elektroniskt eller genom upprop, som förrättas kommunvis i alfabetisk ordning.

När de närvarande fullmäktigeledamöterna har konstaterats fastställer ordföranden vilka fullmäktigeledamöter som har anmält hinder, vilka ersättare som är närvarande samt huruvida mötet är lagligen sammankallat och beslutfört. Mötet är beslutfört om minst två tredjedelar av fullmäktigeledamöterna är närvarande, om inte något annat föreskrivs i lag. Landskapsfullmäktiges totala medlemsantal är 106 ledamöter, vilket innebär att minst två tredjedelar, det vill säga 71 ledamöter, måste vara närvarande för att beslutförhet ska föreligga (kommunallagen § 103). Om ordföranden konstaterar att landskapsfullmäktige har förlorat sin beslutförhet ska hen avbryta eller avsluta sammanträdet.

Beslutsförslag

Ordföranden konstaterar att mötet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Den föredragningslista som har sänts till ledamöterna godkänns som sammanträdets behandlingsordning.

§ 16
Val av protokolljusterare

Enligt § 97 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga väljer landskapsfullmäktige vid varje sammanträde två fullmäktigeledamöter att justera protokollet i de delar som inte justeras vid sammanträdet.

Vid det föregående landskapsfullmäktigesammanträdet fungerade fullmäktigeledamöterna från Samlingspartiet och Centern i Finland som protokolljusterare. Turen har nu kommit till fullmäktigeledamöterna från Gröna förbundet och Svenska folkpartiet.

Protokollet justeras elektroniskt.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige väljer två fullmäktigeledamöter att justera mötets protokoll.

§ 17
Val av rösträknare

För eventuella andra än proportionella val och omröstningar väljs rösträknare.

Vid det föregående landskapsfullmäktigemötet fungerade fullmäktigeledamöterna från Samlingspartiet och Centern i Finland som rösträknare. Turen har nu kommit till fullmäktigeledamöterna från Vänsterförbundet och Svenska folkpartiet.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige väljer minst två av sina ledamöter till rösträknare.

§ 18
Aktuell översikt för landskapsfullmäktige

VSLDno-2026-450

Landskapsstyrelsen 16.11.2026 § 191

Vid landskapsfullmäktiges sammanträde hålls en aktuell lägesöversikt. Den aktuella lägesöversikten ges av Business Turkus operativa direktör Linda Fröberg-Niemi.

Beredare/ytterligare information
Malla Rannikko-Laine, intressebevakningsdirektör
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag
Landskapsstyrelsen beslutar att Business Turkus operativa direktör Linda Fröberg-Niemi ger den aktuella lägesöversikten vid landskapsfullmäktiges sammanträde den 7.12.2026.

Beslut
Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsstyrelsens förslag

Den aktuella lägesöversikten för landskapsfullmäktige ges av Business Turkus operativa direktör Linda Fröberg-Niemi.

§ 19
Medlemsförändringar i landskapsfullmäktige

VSLDno-2026-383

Landskapsstyrelsen 16.11.2026 § 188

Elina Hiltunen har begärt avsked från sina uppdrag som ledamot i Egentliga Finlands förbunds landskapsstyrelse, projektfinansieringssektion och landskapsfullmäktige.

Samlingspartiets distriktsstyrelse i Egentliga Finland har föreslagit Janika Takatalo till ny ordinarie ledamot i projektfinansieringssektionen och landskapsstyrelsen i stället för Elina Hiltunen. Marjukka Karttunen fortsätter som personlig ersättare.

Åbo stadsstyrelse har vid sitt sammanträde den 2.11.2026 § 355 behandlat Elina Hiltunens begäran om avsked från uppdraget som ledamot i Egentliga Finlands landskapsfullmäktige. Stadsstyrelsen godkände förslaget enligt vilket stadsfullmäktige beviljar Elina Hiltunen avsked från uppdraget som ledamot i Egentliga Finlands landskapsfullmäktige och väljer Jimi Mahonen till ny ledamot i hennes ställe. Ingen ny ersättare väljs i stället för Jimi Mahonen. Beslutet gäller för den återstående mandatperioden från och med beslutsdagen.

Enligt § 12 mom. 1 i Egentliga Finlands förbunds grundavtal väljer landskapsfullmäktige landskapsstyrelsen för en mandattid som motsvarar landskapsfullmäktiges mandattid.

Beredare/ytterligare information
Petra Määttänen, förvaltningsdirektör
Sanna Reuna, förvaltningsassistent
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag

Landskapsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom Åbo stadsstyrelses beslut den 2.11.2026 § 355, enligt vilket stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige att Elina Hiltunen beviljas avsked från uppdraget som ledamot i Egentliga Finlands landskapsfullmäktige och att Jimi Mahonen väljs i hennes ställe för den återstående mandatperioden,
2. föreslå för landskapsfullmäktige att Elina Hiltunen beviljas avsked från uppdraget som ledamot i Egentliga Finlands förbunds landskapsstyrelse,
3. föreslå för landskapsfullmäktige att Janika Takatalo väljs till ledamot i landskapsstyrelsen i stället för Elina Hiltunen för den återstående mandatperioden. Marjukka Karttunen fortsätter som personlig ersättare,
4. bevilja Elina Hiltunen avsked från uppdraget som ledamot i projektfinansieringssektionen och välja Janika Takatalo i hennes ställe för den återstående mandatperioden.

Beslut

Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsfullmäktige beslutar att

1. anteckna för kännedom att Elina Hiltunen har beviljats avsked från uppdraget som ledamot i Egentliga Finlands landskapsfullmäktige och att Jimi Mahonen har valts i hennes ställe för den återstående mandatperioden,
2. bevilja Elina Hiltunen avsked från uppdraget som ledamot i Egentliga Finlands förbunds landskapsstyrelse,
3. välja Janika Takatalo till ledamot i landskapsstyrelsen i stället för Elina Hiltunen för den återstående mandatperioden. Marjukka Karttunen fortsätter som personlig ersättare.

§ 20
Utlåtande om de åtgärder som föreslås i utvärderingsberättelsen 2025

VSLDno-2025-522

Bilagor

1 Arviointikertomus vuodelta 2025
2 Utvärderingsberättelsen för år 2025

Landskapsstyrelsen 16.11.2026 § 176

Utlåtande om de åtgärder som föreslås i utvärderingsberättelsen 2025

Enligt 121 § i kommunallagen "ska kommunstyrelsen till fullmäktige avge ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till".

Landskapsstyrelsen avger sitt utlåtande om utvärderingsberättelsen 2025 (landskapsfullmäktige 8.6.2026 § 9), och utlåtandet föreläggs landskapsfullmäktige för kännedom.

I sin utvärderingsberättelse har revisionsnämnden bedömt Egentliga Finlands förbunds ekonomi, verksamhet och måluppfyllelse år 2025. Utvärderingsberättelsen grundar sig på kommunallagen, revisionsnämndens granskningsplan och tillgängliga dokument.

Sammanfattningsvis konstaterar revisionsnämnden att år 2025 som helhet var ett starkt och framgångsrikt år för Egentliga Finlands förbund. Trots en utmanande verksamhetsmiljö uppnådde förbundet i huvudsak sina strategiska mål väl och främjade konsekvent landskapets livskraft, tillgänglighet och hållbara utveckling. Verksamheten var planmässig, nätverksbaserad och anpassades på ett ändamålsenligt sätt till förändringar i verksamhetsmiljön.

Ekonomi

Förbundets ekonomi utvecklades betydligt bättre än budgeterat. Resultatförbättringen berodde huvudsakligen på att personalkostnaderna underskred budgeten till följd av obesatta tjänster samt på en kostnadseffektiv förvaltning. Det egna kapitalet stärktes och likviditeten förbättrades. Revisionsnämnden konstaterar att ekonomin var stabilt hanterad och att förbundet använde sina resurser på ett ändamålsenligt sätt.

Regionutveckling

Regionutvecklingsarbetet framskred exceptionellt väl. Genom en omfattande dialog bereddes och godkändes:

- Egentliga Finlands strategi 2040+
- landskapsprogrammet 2026–2029
- uppdateringen av strategin för smart specialisering.

Finansieringen riktades till strategiska prioriteringar. All nationell AKKE-finansiering bands upp, 1,5 miljoner euro erhölls för strukturomvandlingen i Vakka-Suomi och EU-finansieringen utnyttjades aktivt. Genomförandet av Central Baltic-programmet framskred enligt planerna och det internationella påverkansarbetet stärktes.

Markanvändning och miljö

Uppgifterna inom markanvändning och miljö framskred planmässigt och långsiktigt. Beredningen av etapplandskapsplanen framskred från kungörelsen om anhängiggörandet till utkastskedet. Trafiksystemplanen godkändes enligt tidtabellen och inom havsplaneringen färdigställdes betydande utredningar om försörjningsberedskapen och de regionalekonomiska konsekvenserna. Växelverkan var omfattande både på nationell och internationell nivå.

Valonia stödde kommunerna i klimat-, energi- och miljöfrågor genom ett brett tjänsteutbud. Revisionsnämnden anser att Valonias verksamhet är verkningsfull och motsvarar kommunernas behov.

Intressebevakning och kommunservice

Inom intressebevakningen uppnåddes flera betydande resultat för landskapet. Den första etappen av Västbanan framskred, Skärgårdshavsprogrammet fick ytterligare resurser, beredningen av den regionala tågtrafiken fortsatte och MAL-finansieringen tryggades. Samarbetet med kommunerna stärktes genom nya nätverk och verksamhetsmodeller. Den övergripande reformen av kommunikationen ökade förbundets synlighet och förbättrade informationens tillgänglighet.

Slutsatser

Revisionsnämnden anser att Egentliga Finlands förbunds verksamhet år 2025 var målinriktad, verkningsfull och ekonomiskt välskött. Förbundet stärkte sin roll som utvecklare av landskapet och som kommunernas samarbetspartner.

Framöver betonar nämnden särskilt:

- att säkerställa personalens ork och kompetens
- att aktivt utnyttja extern finansiering under föränderliga och utmanande förhållanden
- ett långsiktigt genomförande av de strategiska prioriteringarna
- ett fördjupat samarbete med välfärdsområdet, särskilt inom trafikplaneringen.

Under dessa förutsättningar kan förbundet även framöver främja Egentliga Finlands livskraft, tillgänglighet och hållbara utveckling.

Vid en mer detaljerad granskning av målen och verksamheten framförde revisionsnämnden vissa iakttagelser och förslag om förbundets verksamhet. Revisionsnämndens iakttagelser har markerats med kursiv stil.

Stärkande av samarbetet med välfärdsområdet

Revisionsnämnden betonar behovet av att fördjupa samarbetet med Egentliga Finlands välfärdsområde (Varha), särskilt inom trafiksystemplaneringen. När social- och hälsovårdstjänsterna koncentreras är det nödvändigt att säkerställa att trafikförbindelserna stöder tjänsternas tillgänglighet i hela landskapet, både ur klienternas och personalens perspektiv. Landskapsförbundet bör ta en aktiv och

samordnande roll i att samordna tillgängligheten till social- och hälsovårdstjänsterna med trafiksystemet.

I enlighet med revisionsnämndens rekommendation har Egentliga Finlands förbund under 2026 stärkt samarbetet med Varha, särskilt inom trafiksystemarbetet.

Representanter för Egentliga Finlands förbund och Varha träffades i januari för att diskutera frågor som rör planeringen av servicenätet och trafiken. Under våren bjöds Varha in att delta både i uppföljningsgruppen för hela landskapets trafiksystemplan och i trafiksystemgruppen för Åbo MAL-stadsregion. Varha har utsett sina representanter till grupperna. Målet är att mer systematiskt än tidigare beakta välfärdsområdets perspektiv i trafiksystemarbetet och stärka det ömsesidiga informationsutbytet. Egentliga Finlands förbund har i sin tur deltagit i Varhas regelbundet sammanträdande kontaktytearbetsgrupp för lokaler och boende, där trafiken har varit ett av årets prioriterade teman.

Under våren konkretiserades samarbetet genom en granskning av den trafikmässiga tillgängligheten till Varhas servicenät. Egentliga Finlands förbund samlade regionens kollektivtrafikaktörer för att stödja planeringen av servicenätet och främjade informationsutbytet. I arbetet identifierades ett behov av att samordna förändringar i servicenätet och planeringen av trafiktjänster i ett tillräckligt tidigt skede, eftersom de långa avtalsperioderna inom kollektivtrafiken begränsar möjligheterna att snabbt göra ändringar när servicenätet förändras. Att beredningen av servicenätet är konfidentiell före det politiska beslutsfattandet medför dock utmaningar för en proaktiv samordning av trafiksystemet och trafiktjänsterna.

Dessutom har de behöriga kollektivtrafikmyndigheterna i regionen, det vill säga Föli, Traficom och Paikku/Salon liikennepalvelut, samt Varha, FPA och Egentliga Finlands förbund diskuterat en effektivare samordning av social- och hälsovårdstransporter, FPA-transporter och kollektivtrafiken. Som ett resultat av samarbetet har man hittills under Varhas ledning utarbetat ett preliminärt styrningskoncept för den offentligt finansierade persontrafiken i Egentliga Finland. Konceptet presenteras för ledningen i respektive organisation för beslut om den fortsatta beredningen och ett eventuellt pilotförsök. I norra Finland pågår ett informationspilotprojekt inom samma tema under kommunikationsministeriets ledning. Resultaten från projektet följs även i Egentliga Finland.

Egentliga Finlands förbund fortsätter att ha en aktiv samordnande roll i samarbetet och stärker kopplingen mellan Varhas planering av servicenätet och trafiksystemarbetet på landskapsnivå och inom Åbo MAL-stadsregion. Målet är att tillgängligheten till servicenätet samt klienternas och personalens behov av rörlighet ska kunna beaktas så proaktivt som möjligt i planeringen av trafiksystemet och trafiktjänsterna.

Förbundet intensifierar dessutom intressebevakningssamarbetet med välfärdsområdet genom regelbundet informationsutbyte och gemensamma möten med beslutsfattare. Förbundet samordnar och bereder även mötet för kommundirektörerna i Egentliga Finland, där ett av de centrala målen är att stärka samarbetet mellan kommunerna och välfärdsområdet inom deras gemensamma kontaktytor.

Stärkande av integrationen mellan sektorerna

Samordningen av regionplanering, trafik, näringsliv och miljöfrågor är redan stark, men social- och hälsovårdstjänsternas perspektiv bör integreras mer systematiskt i planeringen.

Regionutvecklingen vid Egentliga Finlands förbund är till sin natur ett sektorsövergripande sakkunnigarbete. Beredningen och genomförandet av landskapsstrategin sker inom ett omfattande partnerskapsnätverk. Genom Egentliga Finlands utvecklarforum når vi cirka 20 partnerskapsnätverk med många olika aktörer. Även aktörer och organisationer inom social- och hälsovårdssektorn har deltagit och deltar fortsättningsvis i detta partnerskapsarbete. Exempelvis är social- och hälsovårdsorganisationerna aktiva i landskapets samarbetsgrupp och dess organisationssektion. Dessutom främjar vi de studerandes välbefinnande och sysselsättningsmöjligheter samt lyfter fram vikten av att trygga tjänsterna i skärgårds- och landsbygdsområdena. Här har näringslivs-, utbildnings- och landsbygdssektionen samt skärgårdskommittén en central roll.

I målen för Egentliga Finlands strategi 2040+ betonas befolkningens välbefinnande och delaktighet samt samarbetet mellan olika sektorer, vilket skapar en god grund för att ytterligare stärka samarbetet med social- och hälsovårdssektorn.

Fortsatt utveckling av växelverkan och informationens öppenhet

De nya informationsmodellbaserade verktygen har ökat transparensen. Revisionsnämnden uppmuntrar till att fortsätta utvecklingsarbetet för att ytterligare stärka kommunernas, invånarnas och intressentgruppernas deltagande.

Det omfattande intressentgruppsarbetet samt det mångsidiga arbetet med deltagande och växelverkan vid Egentliga Finlands förbund ökar transparensen både i den lagstadgade och i den övriga verksamheten och stärker samtidigt verksamhetens genomslagskraft. De tjänster och plattformar som tagits i bruk, särskilt de kartbaserade, har förbättrat och underlättat spridningen, riktandet och tillgången till information. Målet är att fortsätta utnyttja dessa och motsvarande verktyg samt vidareutveckla dem som stöd för verksamheten.

Beredare/ytterligare information
Petra Määttänen, förvaltningsdirektör
Sanna Reuna, förvaltningsassistent
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag
Landskapsstyrelsen avger till landskapsfullmäktige ovan nämnda utlåtande över de åtgärder som utvärderingsberättelsen 2025 ger anledning till.

Beslut
Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsfullmäktige antecknar för kännedom utlåtandet gällande de åtgärder som framförts i utvärderingsberättelsen 2025.

§ 21
Budgeten år 2027 och ekonomiplanen för åren 2027–2029

VSLDno-2026-273

Bilagor

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029
2 Kuntien esitykset talousarvio 2027 ja taloussuunnitelmaluonnos 2027-2029

Landskapsstyrelsen 16.11.2026 § 173

Landskapsstyrelsen har den 24.8.2026 och 21.9.2026 behandlat den preliminära budgeten och utkastet till ekonomiplan samt ger medlemskommunerna möjlighet att lägga fram förslag till utveckling av samkommunens verksamhet.

Enligt § 20 i Egentliga Finlands förbunds grundavtal: "När ekonomiplanen bereds ska medlemskommunerna ges tillfälle att lägga fram förslag till utveckling av samkommunens verksamhet. Budgeten och ekonomiplanen ska specificeras enligt uppgift i fråga om driftsekonomin och enligt projekt i fråga om investeringarna."

I budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 har en reservering gjorts för marknadsföringssamarbete med Åbo stad. Utvecklingen av förbindelserna till Åbo flygplats och ett fullskaligt utnyttjande av dem förutsätter aktiva marknadsföringsåtgärder samt en tidsbegränsad ekonomisk satsning.

Enligt den beredda modellen för marknadsföringssamarbete ansvarar Åbo stad för det praktiska genomförandet av marknadsföringen och eventuella avtal med tjänsteproducenter. Egentliga Finlands förbunds roll skulle vara att samla in den finansiering som behövs för ändamålet från regionens kommuner i form av betalningsandelar. Kostnaderna enligt samarbetsavtalet är inte avsedda att täckas med kommunernas nuvarande betalningsandelar för förbundets befintliga uppgifter, utan genom en årlig höjning av betalningsandelarna.

Kostnaderna för marknadsföringssamarbetet uppskattas till cirka 1,3 miljoner euro under den treåriga avtalsperioden. Finansieringen för det första året uppskattas till 300 000 euro, för 2028 till 400 000 euro och för 2029 till 600 000 euro.

Kommunernas förslag samt det slutliga förslaget till budget och ekonomiplan behandlas av landskapsstyrelsen den 16.11.2026 och föreläggs landskapsfullmäktige för beslut den 7.12.2026. Egentliga Finlands förbunds samarbetskommitté behandlade budgeten och utkastet till verksamhetsplan vid sitt sammanträde den 2.11.2026.

Landskapsfullmäktige har fastställt överskottet för räkenskapsperioden 2025 till 60 280 euro och det beräknade underskottet för 2026 till sammanlagt 100 633 euro. Med de nuvarande verksamhetsintäkterna beräknas underskottet för 2027 uppgå till 130 462 euro. Underskottet planeras bli täckt med överskott från tidigare räkenskapsperioder.

Förbundets verksamhetsintäkter består huvudsakligen av kommunernas betalningsandelar, som sammanlagt uppgår till 3 899 900 euro. I budgeten har man dessutom reserverat 300 000 euro för marknadsföringssamarbete med

medlemskommunerna. Om samarbetsavtalet genomförs skulle det sammanlagda beloppet som faktureras medlemskommunerna uppgå till 4 199 900 euro. Betalningsandelen på 300 000 euro för marknadsföringssamarbetet faktureras separat efter att samarbetsavtalet har ingåtts.

Sammanlagt 15 kommuner lämnade inom utsatt tid in förslag inom ramen för den möjlighet som medlemskommunerna getts att föreslå åtgärder för att utveckla samkommunens verksamhet.

Beredare/ytterligare information
Petra Määttänen, förvaltningsdirektör
Elena Pekonen, ekonomichef
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag
Landskapsstyrelsen beslutar att föreslå för landskapsfullmäktige att

1. landskapsfullmäktige godkänner Egentliga Finlands förbunds budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029.
2. räkenskapsperiodens resultat i resultaträkningen för budgeten 2027 är bindande på nettonivå i förhållande till landskapsfullmäktige.
3. landskapsstyrelsen senare fastställer dispositionsplanen för driftsekonomidelen i budgeten för 2027.

Beslut
Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsfullmäktige beslutar att

1. landskapsfullmäktige godkänner Egentliga Finlands förbunds budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029.
2. räkenskapsperiodens resultat i resultaträkningen för budgeten 2027 är bindande på nettonivå i förhållande till landskapsfullmäktige.
3. landskapsstyrelsen senare fastställer dispositionsplanen för driftsekonomidelen i budgeten för 2027.

§ 22
Översikt över landskapets tillstånd hösten 2026

VSLDno-2026-449

Landskapsstyrelsen 16.11.2026 § 192

Vid Egentliga Finlands förbund utarbetas två gånger om året en översikt över landskapets senaste utveckling. I höstens översikt 2026 analyseras färsk statistik över forsknings- och utvecklingsverksamheten (FoU) samt den senaste befolknings- och sysselsättningsutvecklingen. I översiktens miljöavsnitt granskas utvecklingen av utsläppen från trafiken samt fördelningen mellan olika drivmedel för personbilar.

Beredare/ytterligare information
Antti Vasanen, informationsservicechef
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag
Landskapsstyrelsen beslutar att översikten presenteras för landskapsfullmäktige.

Beslut
Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsfullmäktige antecknar översikten Landskapets tillstånd hösten 2026 för kännedom.

§ 23
Förteckning över beslut om delegering av befogenheter 2025

VSLDno-2026-448

Bilagor

1 Siirtämispäätökset 2025
2 Siirtämispäätökset 20.8.1993 alkaen

Landskapsstyrelsen 16.11.2026 § 193

Enligt § 2 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga ska en aktuell förteckning över beslut om delegering av befogenheter föras. Förteckningen delges landskapsfullmäktige årligen vid höstsammanträdet. Landskapsstyrelsens och landskapsdirektörens beslut som gäller förteckningen finns tillgängliga på webbplatsen varsinais-suomi.fi.

Förteckningen över beslut om delegering av befogenheter från och med den 20.8.1993 finns till påseende vid sammanträdet.

Beredare/ytterligare information
Petra Määttänen, förvaltningsdirektör
Sanna Reuna, förvaltningsassistent
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag
Landskapsstyrelsen beslutar att delge landskapsfullmäktige förteckningen över beslut om delegering av befogenheter för år 2025 för kännedom.

Beslut
Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsfullmäktige antecknar förteckningen över beslut om delegering av befogenheter för år 2025 för kännedom.

§ 24
Bindningsanmälningar och register över bindningar 2026

VSLDno-2026-456

Bilagor

1 Sidonnaisuusilmoitukset 23.11.2026

Revisionsnämnden 11.11.2026 § 56

Enligt 121 § i kommunallagen är en av revisionsnämndens uppgifter att övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar enligt 84 § i kommunallagen iakttas och att tillkännage fullmäktige anmälningarna.

84 § i kommunallagen:

"En förtroendevald och en tjänsteinnehavare i kommunen som avses i 2 mom. ska lämna en redogörelse för sina ledningsuppdrag och förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för sin betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Skyldigheten att redogöra för sina bindningar gäller ledamöterna i kommunstyrelsen och i organ som sköter uppgifter som avses i markanvändnings- och bygglagen (132 /1999), fullmäktiges och nämnders ordförande och vice ordförande, kommundirektören, borgmästaren och biträdande borgmästare samt föredragande i kommunstyrelsen och nämnder. Redogörelsen ska lämnas inom två månader från det att personen har blivit vald till sitt uppdrag. Personen ska också utan dröjsmål anmäla förändringar i bindningarna.

Redogörelsen för bindningarna ska lämnas till revisionsnämnden, som övervakar att skyldigheten att lämna redogörelse iakttas och tillkännager fullmäktige redogörelserna. Revisionsnämnden kan vid behov uppmana den som är skyldig att lämna en redogörelse att lämna en ny redogörelse eller komplettera en redan lämnad redogörelse.

Kommunen ska föra ett register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av bestämmelserna om sekretess. När ett förtroendeuppdrag eller annat uppdrag som omfattas av anmälningsskyldigheten upphör ska uppgifterna om personen strykas ur registret och datanätet."

Egentliga Finlands förbunds register över bindningar har sammanställts via tjänsten Aimoa och finns på förbundets webbplats: För förtroendevalda – Egentliga Finlands förbund. Vid upprättandet av bindningsanmälningarna och registret över bindningar följs Kommunförbundets anvisningar.

Beredare/ytterligare information
Petra Määttänen, förvaltningsdirektör
Kati Kemppinen, löneräknare
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag
Revisionsnämnden

1. godkänner de inlämnade bindningsanmälningarna.
2. konstaterar vilka personer som inte har lämnat in någon anmälan.
3. beslutar att förelägga landskapsfullmäktige den godkända rapporten över bindningar för kännedom vid sammanträdet den 7.12.2026.

Beslut

Löneräknare Kati Kemppinen föredrog ärendet.
Revisionsnämnden beslutade att Kemppinen kontaktar de personer vars anmälningar fortfarande innehåller brister eller fel.
Förslaget godkändes.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Revisionsnämndens förslag

Landskapsfullmäktige antecknar rapporten över bindningar för år 2026 för kännedom.

§ 25
Motioner av fullmäktigegrupper eller fullmäktigeledamöter 2026

VSLDno-2026-458

Enligt § 92 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga ska landskapsstyrelsen årligen vid landskapsfullmäktiges första sammanträde förelägga landskapsfullmäktige en förteckning över de motioner som fullmäktigeledamöterna har lämnat in och som har remitterats till landskapsstyrelsen, men som landskapsfullmäktige inte har slutbehandlat före utgången av föregående år. Samtidigt ska det meddelas vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av motionerna. Landskapsfullmäktige kan konstatera vilka motioner som har slutbehandlats.

1. Landskapsstyrelsen har vid sitt sammanträde den 16.11.2026 § 174 behandlat den motion som Sannfinländarnas fullmäktigegrupp lämnade in vid landskapsfullmäktiges sammanträde den 8.6.2026 § 13:

"Skärgårdshavets största å behöver restaureringsåtgärder

Restaurering av Pemar å, rivning av dammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva kraftverk samt stärkande av fiskbestånden

Ärende

Förbättring av det ekologiska tillståndet i Pemar ås vattendrag, avlägsnande av vandringshinder för fisk, rivning av dammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva kraftverk samt stärkande av fiskbestånden.

Motiveringar

Pemar å är ett av de viktigaste vattendragen i Egentliga Finland, men dess ekologiska tillstånd har på många ställen försämrats till följd av långvarig belastning, strukturella förändringar och vandringshinder. Särskilt damm- och kraftverkskonstruktionerna vid Askalankoski, Juntola och Juva hindrar fiskarnas naturliga vandring och fortplantning, vilket har lett till att bestånden av vandringsfisk har försvagats eller på vissa ställen försvunnit.

Europeiska unionens ramdirektiv för vatten och den nationella vattenvårdslagstiftningen förpliktar till att förbättra vattendragens ekologiska tillstånd. Dessutom förutsätter tryggandet av den biologiska mångfalden och anpassningen till klimatförändringen att rinnande vatten restaureras. Att avlägsna vandringshinder är ett av de mest kostnadseffektiva sätten att återställa fiskbeståndens livskraft och stärka hela åekosystemets funktion.

En rivning av dammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva skulle möjliggöra fri fiskvandring från havet till åns övre lopp. Detta skulle särskilt stödja fortplantningen hos öring, lax och andra vandringsfiskar. Samtidigt skulle möjligheterna till rekreation och fiske samt områdets attraktionskraft förbättras. Pemar å skulle kunna bli ett konkret exempel på arbetet för Skärgårdshavet.

Liknande projekt på flera håll i Finland har visat att rivning av dammar snabbt ökar den biologiska mångfalden och förbättrar vattendragens tillstånd utan betydande olägenheter. Hiitolanjoki är ett gott exempel på detta.

Förslag

Vi föreslår att Egentliga Finlands förbund:

- Beaktar projektet som en viktig del av landskapets klimat- och biodiversitetsstrategi.
- Inleder en utredning om en övergripande restaurering av Pemar å i samarbete med Livskraftscentralen, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, kommunerna, forskningsinstitut och lokala aktörer.
- Utreder de tekniska, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att riva dammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva samt möjliga finansieringskällor.
- Utarbetar ett åtgärdsprogram för att avlägsna vandringshinder och återställa fiskbestånden i Pemar ås vattendrag.
- Främjar finansieringen av projektet exempelvis genom EU miljö- och LIFE-program (Askalankoski kraftverk ligger inom ett Naturaområde), Open Rivers Programme samt med beaktande av jord- och skogsbruksministeriets NOUSU-program.

Konsekvenser

1. Förbättrar vattendragets ekologiska tillstånd.
2. Stärker hotade och försvagade fiskbestånd.
3. Ökar den biologiska mångfalden.
4. Förbättrar möjligheterna till rekreation och stärker den lokala ekonomin.
5. Stöder nationella miljömål och miljömål på EU-nivå.

Avslutningsvis

Restaureringen av Pemar å och rivningen av dammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva är konkreta och verkningsfulla åtgärder som kan medföra betydande miljömässiga och samhälleliga fördelar. Nu är rätt tid att målmedvetet gå vidare med ärendet."

Beredare/ytterligare information

Heidi Saaristo-Levin, regionplaneringsdirektör
Timo Juvonen, specialplanerare
Arttu Koskinen, specialplanerare
fornamn.efternamn@varsinais-suomi.fi

Förslag

Landskapsstyrelsen beslutar att föreslå följande för landskapsfullmäktige:

Egentliga Finlands förbunds verksamhet och de lagar och dokument som styr verksamheten motsvarar till många delar målen i fullmäktigemotionen. Enligt Egentliga Finlands strategi 2040+ är landskapets målsättning att skydda och restaurera Skärgårdshavet och den biologiska mångfalden. Strategin syftar till att genomföra åtgärder som förbättrar vattendragens tillstånd för att restaurera naturen och uppnå en god vattenstatus. Att förbättra förutsättningarna för kultur- och naturturism, bevara och utveckla landsbygdslandskapet och den mångsidiga traditionella miljön samt planera en trivsam livsmiljö hör likaså till strategins mål.

Ekologisk hållbarhet, värnandet om naturvärden och tryggandet av rekreationsmöjligheter är lagstadgade innehållskrav för landskapsplanen. Även de riksomfattande målen för områdesanvändningen förutsätter att ekologiska

förbindelser bevaras. Enligt den allmänna bestämmelsen i Egentliga Finlands gällande landskapsplan ska den detaljerade markanvändningsplaneringen och byggåtgärderna inom hela landskapsplaneområdet trygga ekologiska förbindelser och främja målen för vattenskyddet. I den pågående beredningen av etapplandskapsplan för vattenvård och energi har man undersökt landskapsplanens möjligheter att rikta vattenskyddsresurserna till de områden där de har störst effekt.

Livskraftscentralen utarbetar för närvarande ett regionalt åtgärdsprogram för biologisk mångfald (LUMO-programmet). Programmets långsiktiga vision är ett sammanhängande naturnätverk, och målet är att trygga hotad natur, stärka den biologiska mångfalden och rikta naturvårdsarbetet så att det får största möjliga effekt. Egentliga Finlands förbund deltar aktivt i beredningen av programmet. Även EU:s förordning om restaurering av natur förutsätter att hinder som försämrar vattendragens konnektivitet kartläggs och att sådana hinder som inte längre behövs exempelvis för produktion av förnybar energi eller vattenförsörjning avlägsnas.

Vid Pemar å har särskilt Paimionjoki-yhdistys ry sedan 2010 bedrivit ett långsiktigt arbete för en ekologiskt välmående å med högt rekreationsvärde. Föreningen har genomfört ett flertal projekt för att förbättra åns ekologiska värde och rekreationsvärde, bland annat restaurering av forsar på tio olika platser under 2024. År 2016 utarbetade Iktys Oy för föreningen en utredning om restaureringsbehoven i Pemar ås vattendrag. I utredningen bedömdes de fiskeriekonomiska konsekvenserna av att riva dammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva. Enligt utredningen skulle en rivning av dammarna göra det möjligt att restaurera 18,6 kilometer av ån, möjliggöra omfattande yngelproduktion för vandringsfisk och medföra betydande fördelar för Pemar ås ekosystem.

Pemar ås avrinningsområde är också ett pilotområde inom Skärgårdshavsprogrammet, för vilket en översiktsplan för avrinningsområdet har utarbetats. I översiktsplanen har man identifierat de betydande konsekvenser som kraftverksdammarna och vattenregleringen har för vattendragets ekologiska tillstånd och rekreationsvärde.

Kraftverken vid Askalankoski, Juntola och Juva har giltiga lagenliga tillstånd för sin verksamhet och de tillhörande dammarna. Kraftverksverksamheten är dessutom lönsam affärsverksamhet för ägarna. Det bör också beaktas att Pemar å är en reservvattentäkt för råvattenförsörjningen i Åboregionen, där vattenmagasinet ovanför Juva damm har stor betydelse.

Kraftverken är små med avseende på elproduktionen, och en rivning av dem skulle inte vara av betydande vikt för landskapets totala energiproduktion. Som vattenkraftverk kan de dock ha en större betydelse än deras storlek antyder med tanke på reglerkraft och försörjningsberedskap. Det är också värt att notera att alla tre kraftverken har angetts i landskapsplanen som betydande helheter i den byggda miljön. Skyddsbeteckningen i landskapsplanen förhindrar inte automatiskt en rivning av dammarna och en restaurering av åfåran, men de värden som ligger till grund för beteckningen måste tryggas.

Om man vill riva de tre kraftverken vid Pemar å måste förhandlingar föras med ägaren Koskienergia Oy. Ett exempel på storleksordningen för inlösningspriset för ett kraftverk är Myllykoski kraftverk vid Kuusinkijoki i Kuusamo, som föreningen Kuusinkijoki kuntoon köpte av Koskienergia Oy år 2022 för 3,8 miljoner euro.

Pemar å är en av de viktigaste åarna i Egentliga Finland. Att förbättra dess tillstånd ligger i linje med landskapets strategiska mål och med den lagstadgade verksamhet och verksamhet inom tredje sektorn som bedrivs på olika nivåer. Flera utredningar och planer har utarbetats och ett betydande antal åtgärder har genomförts för att förbättra Pemar ås ekologiska tillstånd, fiskeriekonomiska värde och rekreationsvärde. Detta värdefulla arbete kommer att fortsätta även framöver.

Konsekvenserna av kraftverksdammarna vid Askalankoski, Juntola och Juva och av en rivning av dem för Pemar ås tillstånd är kända. Det är också klart att en rivning skulle vara till nytta med tanke på motionens mål. En rivning av dammarna skulle dock förutsätta att de köps, och det är inte ändamålsenligt att gå vidare med en mer detaljerad planering än vad den befintliga informationen möjliggör innan det finns förutsättningar att genomföra rivningen. I en mer detaljerad planering bör även konsekvenserna för landskapets energisystem beaktas och den byggda miljöns värden tryggas.

Egentliga Finlands förbund har inte ekonomiska förutsättningar att främja rivningen av dammarna. Om någon annan aktör inleder ett projekt där olika perspektiv samordnas, stöder Egentliga Finlands förbund projektet i enlighet med sina strategiska mål. Möjligheterna till lämplig EU-finansiering kan utredas i samarbete mellan regionens aktörer när det finns förutsättningar att vidta åtgärder med tanke på förfoganderätten över de berörda objekten.

Landskapsstyrelsen beslutar att föreslå att landskapsfullmäktige anser att det ovanstående svaret är tillräckligt och att motionen är slutbehandlad.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktige 7.12.2026

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsfullmäktige anser att det ovanstående svaret är tillräckligt och att motionen är slutbehandlad.

§ 26
Motioner av fullmäktigegrupper eller fullmäktigeledamöter

Enligt § 108 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga gäller följande:

Efter att de ärenden som nämns i möteskallelsen har behandlats har en fullmäktigegrupp och en fullmäktigeledamot rätt att lämna in skriftliga motioner i ärenden som gäller samkommunens verksamhet och förvaltning. Motionen lämnas till ordföranden. Motionen ska utan vidare behandling remitteras till landskapsstyrelsen för beredning. Landskapsfullmäktige kan besluta att en remissdebatt hålls om beredningen av det ärende som motionen avser. Landskapsstyrelsen ska vid landskapsfullmäktiges första sammanträde varje år förelägga en förteckning över de motioner som fullmäktigeledamöterna har lämnat in och som har remitterats till landskapsstyrelsen och som landskapsfullmäktige inte slutbehandlat före utgången av föregående år. Samtidigt ska det uppges vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av dem. Landskapsfullmäktige kan fastställa vilka av motionerna som har slutbehandlats.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktiges ordförande tar emot motionerna, och landskapsfullmäktige beslutar om en remissdebatt ska hållas om hur ärendet ska beredas.

§ 27
Fullmäktigeledamöternas frågor

Enligt § 110 i Egentliga Finlands förbunds förvaltningsstadga har en fullmäktigeledamot rätt att vid frågestunden framföra korta frågor, högst två minuter långa, till landskapsstyrelsen om förvaltningen och ekonomin inom samkommunen.

Landskapsfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 18.9.2017 (§ 34) att fullmäktigeledamotens frågor framförs som mötets sista ärende före sammanträdets avslutande.

Beslutsförslag

Landskapsfullmäktiges ordförande konstaterar fullmäktigeledamöternas frågor, och landskapsstyrelsens ordförande eller en av honom utsedd person besvarar frågorna.